

недостатньою розробленістю нових технологій, зокрема з відсутністю відповідних освітніх програм. Їх розробка є найближчою перспективою розвитку системи дошкільної освіти.

Список використаних джерел

1. Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття). – К.: Райдуга, 1994. – 61 с.
2. Дошкільна педагогіка / Под ред. В. И. Логиновой, П. Г. Саморуковой. – М.: Просвещение, 1988. – 514 с.
3. Концепція дошкільного виховання в Україні. – К.: Освіта, 1993. – 111 с.
4. Крымский С. Н. Ценностно смысловой универсум как предметное поле философии / С. Н. Крымский // Философия и социол. мысль. – 1996. – № 3–4. – С.102–111.
5. Майер А. А. Интегративный взгляд на процесс социализации ребенка – основа комплексного сопровождения его развития в образовании / А. А. Майер // Вестник Университета Российской академии образования. – 2006. – №1. – С.99–104.
6. Основні проблеми педагогіки майбутнього // Педагогіка толерантності. – 1998. – №2. – С.86–93.
7. Основы дошкольной педагогики / Под ред. А. В. Запорожца, Т. А. Марковой. – М.: Педагогика, 1980. – 232 с.
8. Праці з педагогіки та психології / Григорій Ващенко / за ред. Анатолія Погрибного; упоряд. та авт. передм. Омелян Вишневецький // Всеукр. пед. т-во ім. Григорія Ващенка. – Київ: Школяр, 2000. – 414 с.
9. Русова С. Ф. Вибрані педагогічні твори / Софія Федорівна Русова. – К.: Освіта, 1996. – 304 с.
10. Русова С. Ф. Вибрані педагогічні твори: у 2 кн. Кн.1 / Софія Федорівна Русова; за ред. С. І. Коваленко, І. М. Пінчук. – К.: Либідь, 1997. – 272 с.

References

1. Derzhavna nacional'na programa «Osvita» (Ukraina XXI stolittja). – K.: Rajduga, 1994. – 61 s.
2. Doshkol'naja pedagogika / Pod red. V. I. Loginovoj, P. G. Samorukovoj. – M.: Prosveshhenie, 1988. – 514 s.
3. Konceptcija doshkol'nogo viovannja v Ukraїni. – K.: Osvita, 1993. – 111 s.
4. Krymskij S. N. Cennostno smyslovoj universum kak predmetnoe pole filosofii / S. N. Krymskij // Filosofija i sociol.mysl'. – 1996. – №3–4. – S.102–111.
5. Majer A. A. Integrativnyj vzgljad na process socializacii rebenka – osnova kompleksnogo soprovozhdenija ego razvitija v obrazovanii / A. A. Majer // Vestnik Universiteta Rossijskoj akademii obrazovanija. – 2006. – №1. – S.99–104.
6. Osnovni problemi pedagogiki majbutn'ogo // Pedagogika tolerantnosti. – 1998. – №2. – S.86–93.
7. Osnovy doshkol'noj pedagogiki / Pod red. A. V. Zaporozhca, T. A. Markovoj. – M.: Pedagogika, 1980. – 232 s.
8. Praci z pedagogiki ta psihologii' / Grigorij Vashhenko / za red. Anatolija Pogribnogo; uporjad. ta avt. peredm. Omeljan Vishnevs'kij // Vseukr. ped. t-vo im. Grigorija Vashhenka. – Kii'v : Shkoljar, 2000. – 414 s.
9. Rusova S. F. Vibriani pedagogicchni tvori / Sofija Fedorivna Rusova. – K.: Osvita, 1996. – 304 s.
10. Rusova S. F. Vibriani pedagogicchni tvori: u 2 kn. Kn.1 / Sofija Fedorivna Rusova; za red. S. I. Kovalenko, I. M.Pinchuk. – K.: Libid', 1997. – 272 s.

Dmitrukha A. V., graduate student of department of philosophy, Kharkov national pedagogical university named after G. S. Skovoroda (Ukraine, Kharkov), alimusiko@mail.ru

Features and prospects of development of system of preschool education of Ukraine in modern sociocultural contexts

The philosophical analysis of social cultural prerequisites of creation of system of preschool education, its features and prospects of development is carried out. It is revealed, formation and development of pedagogics of preschool education is inseparably linked with philosophy and demands existence of a serious philosophical and scientific basis. It is established, preschool education is directed on formation of the general culture, development of physical, esthetic, moral, intellectual and personal qualities, formation of prerequisites of educational activity, preservation and promotion of health of children of preschool age. It is proved the methodological importance of use of complementary approaches to formation of pedagogical process, it is established that the main features of preschool education are defined by variety of approaches to education and training of the child, and also concepts of the preschool

childhood. It is proved, preschool education in modern Ukraine is an important component of spiritual culture and a form of public consciousness.

Keywords: education philosophy, preschool education, child, development, responsibility, education.

Дмитруха А. В., аспирантка кафедри філософії, Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди (Україна, Харків), alimusiko@mail.ru

Особенности и перспективы развития системы дошкольного образования Украины в современных социокультурных контекстах

Осуществлен философский анализ социально-культурных предпосылок создания системы дошкольного образования, его особенностей и перспектив развития. Выявлено, становление и развитие педагогики дошкольного воспитания неразрывно связано с философией и требует наличия серьезной философской и научной основы. Установлено, дошкольное воспитание направлено на формирование общей культуры, развитие физических, эстетических, нравственных, интеллектуальных и личностных качеств, формирование предпосылок учебной деятельности, сохранение и укрепление здоровья детей дошкольного возраста. Обосновано методологическую значимость использования взаимодополняющих подходов к формированию педагогического процесса, установлено, что основные особенности дошкольного образования определяются многообразием подходов к воспитанию и обучению ребенка, а также концепциями дошкольного детства. Доказано, дошкольное воспитание в современной Украине является важной составной частью духовной культуры и формой общественного сознания.

Ключевые слова: философия образования, дошкольное образование, ребенок, развитие, ответственность, воспитание.

* * *

УДК 141.2:37.013.73+372.881.1

Страшко І. В.,
старший викладач кафедри романо-германської
філології, Національний педагогічний університет
ім. М. П. Драгоманова (Україна, Київ),
iryna.strashko@gmail.com

БЛОГОСФЕРА ЯК НОВИЙ ПРОСТІР СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СФЕРІ МОВНОЇ ОСВІТИ

Розглядається блогосфера як персональний суб'єктивований віртуальний простір, прояв людського буття, що є джерелом інформації, засобом вираження власної думки та способом самореалізації. Мета публікації – виявлення соціокультурної значимості інтегрування блогосфери в процес сучасної мовної освіти. Використання потенціалу блогосфери в мовній освіті – це відповідь на сучасні вимоги мовного навчання, оскільки сьогоднішнє міжособистісне спілкування у значній мірі інтегроване у Всесвітню павутину.

Ключові слова: блог, блогосфера, самореалізація, саморепрезентація, соціокультурна комунікація, соціальна взаємодія, мовна освіта.

В умовах інформаційного суспільства формуються нові принципи системи цінностей, інший механізм комунікативної взаємодії, оскільки нації, країни, держави перестають бути ізольованими, тому сьогодні ми говоримо вже про діалог культур і значну роль дискурсивних практик. Комунікативні стратегії інформаційного суспільства є високотехнологічними продуктами інтелектуального виробництва, складовою частиною якого є способи теоретизації знання та комунікативних практик, що використовуються різними мережевими співтовариствами.

Невпинне поширення блогосфери, зростання її впливу на реальні події суспільного життя, зміни, яким піддаються сама особистість суб'єкта блогосфери, її аксіосфера, ментальність, мова як засіб самовираження та саморепрезентації, обумовлюють актуальність дослідження блогосфери в полі філософської рефлексії, адже блогосфера може призвести до зміни парадигми спілкування, тому її потенціал має бути включений в сферу соціально-філософського дослідження. Окреме місце тут займає осмислення освітнього процесу в аспекті змістовного розширення, зумовленого зростанням ролі блогосфери в соціумі.

Метою публікації є виявлення соціокультурної значимості інтегрування блогосфери в процес сучасної мовної освіти.

Осмислення когнітивно-емоційної сфери Людини, яка формується в процесі врівноваження внутрішніх та зовнішніх інформаційних потоків та матеріалізується у створеному нею блозі, певною мірою визначає блогосферу як прояв людського буття, що опосередковане засобами електронної комунікації. Оскільки процеси, що відбуваються в блогосфері, є, насамперед, актами людської діяльності, її буття природно набуває предметності як такої. Людина сама створює блогосферу, перебуваючи в ній, тому звернення до блогосфери розглядається нами як звернення до Людини – носія певного соціально-культурного світогляду. Одним зі способів такого звернення стає й мовна освіта, а саме використання блогів для навчання академічному і творчому письму, як можливість створення особистих траєкторій входження в іншомовний культурний простір, розроблення власного шляху його пізнання та формування свого ставлення до нього. Мова йде не тільки про виявлення творчого потенціалу дописувачів блогів, що вже реалізується в існуючих методиках викладання іноземної мови (А. Campbell, А. Barlett–Bragg [2], R. Blood [4], L. C. Ducate та L. Lomicka [7], J. Jacobs, R. Ferdig та K. Trammel [8], J. B. Williams, W. Wu, Г. В. Філатова та інші), оскільки в процесі мовного навчання власне творча робота як розвиток особистісних можливостей суб'єкта освіти дотепер не є домінуючим компонентом. Йдеться про те, що в феномені блогосфери проявляється особлива форма цілеспрямованого розвитку та опредмечування сутнісних характеристик людини як творця смислів та значень соціальної реальності. Розширення життєвих горизонтів, осягнення перспектив самореалізації та саморозвитку, формування та реалізація цілей дозволяють говорити про людиноформуючу функцію блогосфери, а в сфері мовної освіти – про вдосконалення, поглиблення і розширення її філософських засад. На наш погляд, тип світосприйняття та мислення, який відтворюється в сучасних умовах, тісно пов'язаний з широко поширеною нині блогосферою, а тому філософія освіти, виявляючи вихідні культурні цінності та основоположні світоглядні установки у вихованні майбутнього покоління, має включити феномен блогосфери в сферу своїх інтересів.

Існує досить велика кількість робіт, в яких висвітлюються ті чи інші аспекти, що стосуються нашого дослідження. Проблематика вивчення Інтернет-комунікацій перебуває в центрі уваги багатьох зарубіжних та вітчизняних дослідників: J. Aitken, M. Castells, D. Crystal, J. Nielsen, J. Peter, C. Thurlow, A. Toffler, L. J. Shedletsky, P. M. Valkenburg, J. Watson, S. J. Yates, О. Горошко, Л. Компанцева, С. Літінський та інших. Дослідженням функціонування комунікативних практик сьогодення займаються О. Висоцька, Л. Шабаєва; соціокультурну комунікацію в контексті становлення та розвитку інформаційної культури розглядає О. Прудникова.

Блогосферу, як медійний сегмент Інтернету, вивчають K. Hyun, J. Jeong, S. D. Reese, L. Rutigliano. Вплив блогосфери на громадську думку і засоби масової інформації аналізують K. E. Gill [11], M. Keren; як інструмент політичного впливу її розглядають D. Drezner, H. Farrell, A. Pole; проводяться соціологічні дослідження блогосфери (C. Bentley, J. Jeong, N. Hookway, J. Lee,

J. J. Merelo, B. Prieto, N. Park); вивчається її жанрова різноманітність (C. R. Miller, D. Shepherd); досліджуються проблеми самоідентифікації особистості в блогосфері (M. Є. Вокуєв [1], Teo Hock–Hai, Tan Wee–Kek). Різні аспекти комунікативної взаємодії в блогах вивчають D. Boyd, D. Drezner, C. Herring, H. Farrell, C. Puschmann. Інтеграцію блогів у навчальний процес аналізують A. Bartlett–Bragg [2], R. Blood [4], D. Boud [5], L. C. Ducate, L. L. Lomicka [7], S. Fiedler [9], R. E. Ferdig, K. D. Trammel [8], J. Schmidt [17] та ін. Але, незважаючи на те, що посилення значення блогосфери (в тих чи інших її проявах) в процесі становлення інформаційного суспільства відзначається багатьма зарубіжними дослідниками, власне блогосфера досі не отримала повного теоретичного обґрунтування та розгляду в українському інтелектуальному дискусії, за винятком декількох робіт з проблем мовознавства (О. Землякова, І. Пожидаєва, О. Шкамарда) та аналізу політичної блогосфери (О. Зернецька).

Отже, навіть загальне знайомство з теоретико-методологічним доробком заявленої проблематики свідчить як про її важливе значення для сучасного гуманітарного знання і розвитку соціуму, так і про недостатнє її світоглядне осмислення. Тим часом потреба в аналізі, насамперед, з філософських позицій взаємодії і взаємовпливу інформаційного суспільства, філософії освіти та блогосфери об'єктивно зумовлена становленням нової комунікативної реальності.

В рамках даного дослідження під блогосферою (від англ. *blogosphere*) розуміється сукупність всіх блогів як спільноти, соціальні мережі учасників блогів. Іншими словами, блогосфера – це персональний суб'єктивізований віртуальний простір, в якому створюються і підтримуються блоги. Блог – авторський проект, що є джерелом інформації та засобом вираження власної думки. Ми розглядаємо блог як засіб масової асинхронної комунікації, що надає розширені можливості самовираження і саморепрезентації.

Осмислення ключової проблематики публікації концептуально здійснюється в логіці філософсько-антропологічної парадигми, яка передбачає сприйняття особистості як самоцінності і визначає діалог як найважливіше підґрунтя для становлення освіченої, творчої, культурної людини. Даний підхід лежить в руслі соціального руху інформаційного суспільства, який характеризується змінами ціннісної орієнтації з відносин за принципом «використання» потрібної людини на відносини людей, які всебічно розвиваються у своєму спілкуванні. Відповідно новими смислами наповнюється й зміст підходів у філософії освіти, знаходячи переважно культуроцентричний контент, як найбільш адекватний перспективам антропогенної цивілізації. Усвідомлення дійсності припускає вироблення поведінкових пріоритетів, здійснюється у сфері реального і духовного буття, є в процесуальному аспекті взаємопроникненням соціального й особистісного, тому розгортається індивідуальними актами вибору як способами орієнтації в різноманітні блоги, а отже й визначає змістовно вектор комунікативної діяльності індивіда. Успішність останньої залежить від адекватності дії людини соціокультурним викликам. Звичайно, допустима ситуація, в якій взаємодія з наявним блогівим середовищем вибудовується виключно настановами та інструкціями, але на практиці превалює проблема заданих умов, що детермінують

можливий рівень розвитку тих чи інших особистісних характеристик.

Культуроцентричні тенденції філософії освіти, які виражено проявилися ще в кінці минулого століття, змінюють домінуючі смисли освітньої парадигми: відбувається свого роду «ідентифікаційне зрушення» в сприйнятті учня – від потенційного суб'єкта «соціально виробничого» призначення до його позиціонування як самодостатньої, культурної, творчої особистості. Тому у філософському плані адекватне сучасним викликам мовне навчання бачиться як спосіб виробництва смислів та їх розуміння через імплементацію блогів в початковий процес, коли суб'єкт освітнього процесу вже не тільки «приспосовується» до існуючого досвіду, а виробляє в ході навчання індивідуальну позицію, тобто перебуває в процесі становлення та розвитку; вже не освоєння теоретичних знань, при всій їх важливості, визнається домінуючим, а вивільнення творчого потенціалу особистості. Справжнім стає знання, яке утворюється в процесі осмислення обговорюваної предметності з метою забезпечити потенціал для альтернативного вираження та шляху для роздумів, що призведе до більш глибокого навчання. Осмислення ж визначається як «процес перетворення досвіду у навчання» [5, с. 10], а рефлексивне навчання (англ. *reflective learning*) – як «інтенціональний процес, де визнаються соціальний контекст і досвід, в якому учні – активні індивіди, що взаємодіють з іншими, і відкриті для викликів» [6, с. 6]. Згідно думки О'Рейлі, «якщо ключова частина Веб 2.0 – використання колективного розуму – перетворює Веб в якусь подовбу глобального мозку, то блогосфера – це його внутрішній голос. Може, він і не пов'язаний з глибинними структурами мозку (підсвідомістю), але є аналогом мислення» [15, с. 17].

При зростанні різноманітності блогівих спільнот розширюються можливості зустрічі людей з різними, або подібними, інтересами, захопленнями, поглядами, не обмежуючись рамками фізичної доступності, а це вже не стільки відхід у віртуальну реальність – це саме нова можливість виразити свої погляди, уявлення, переконання, сформулювати особисту думку з будь-якого питання в ситуаціях автентичного спілкування. Тим самим, на наш погляд, задовольняється потреба в приналежності до «Ми», яку Е. Фромм вважав однією з головних складових потреби в спілкуванні і, що не менш важливо, засобом самоусвідомлення через ідентифікацію з групою, колективом.

У даний час в блогосфері реалізується мультифункціональна комунікаційна модель, що складається з моделей «one-to-one», «one-to-many», «many-to-many», «one-to-few», «few-to-many». При цьому взаємодія виражається не тільки в спілкуванні, взаємному читанні і коментуванні постів один одного, але і в спільній участі в організації дискусій з проблематики. Тема та ідея блогу реалізуються через набір мовних засобів і способів вираження, невербальних засобів комунікації, що сприяють адекватній смислової інтерпретації намірів блогера. Набагато складнішою є концепція адресата блог-постів. З одного боку, маючи природу, близьку до інтимного щоденника, і самовираження як одну з основних функцій, блог апелює до деякого надсуб'єкту, альтера-его автора, з іншого, потенційними адресатами-читачами є всі користувачі мережі. Відповідно, можемо

стверджувати, що в рамках блогінгу (від англ. *blogging* – «діяльність, пов'язана з веденням блогу») відбувається поєднання автокомунікації, групової та масової комунікації, адже блог – це «обтяжена бесіда» між автором і групою сторонніх людей, які залишають свої коментарі для необмеженої кількості читачів блогу [3].

Необхідно зазначити, що блоги є «першою природною формою дискурсу в Інтернеті» [4, с. 2000]. Крім того, дискурс блогів носить мультимедійний характер, статті нерідко містять графіку, аудіо – та відеоматеріали, гіперпосилання на інші Інтернет-ресурси. Мова йде, таким чином, про подвійні рівні зв'язків: тут функціонують соціальні зв'язки індивідів і гіпертекстові зв'язки, на яких засновані електронні ресурси [17]. До того ж, значний вплив блогівого контенту на результати пошуку інформації у всій Інтернет-мережі та «високе внутрішнє посилання» з використанням «колективного розуму як фільтра» [17] робить блогінг розповсюдженою формою мережевої комунікації.

Ми розглядаємо блогінг як самоцінну діяльність, як спосіб організації соціальної взаємодії, складний психологічний, соціальний і культурний феномен. Соціальний аспект блогінгу особливо важливий для сучасного суспільства, в якому постійно збільшується кількість контактів і засобів зв'язку індивідів, формується високорозвинена соціальна взаємодія, тобто воно (суспільство) неначе виткане з невидимих мереж, мозаїчне, як «електронна Вавилонська вежа» (фр. *Tour de Babel électronique*), що позбавлена центру і знаходиться в постійному розвитку [12, с. 28].

Слід відмітити, що дописувачі блогів отримують безмежні можливості самореалізації у блогосфері, оскільки прагнуть конструювати власну ідентичність, моделювати мовну особистість, виходячи зі своїх інтересів та намірів. У зв'язку з цим народжується феномен віртуальної блогівогої особистості, тобто існуючого в блогосфері образу, створеного індивідом, який відображає, як правило, ідеальне чи фантастичне Я особистості. Найбільш повно віртуальна блогівого особистість реалізується на когнітивному і мотиваційному рівнях.

Когнітивний рівень, що неминує пов'язаний із національною когнітивною базою, складовими елементами якої є стереотипи і прецедентні феномени, представлений в блогах мережевими іменами, які відображають операцію категоризації з метою соціокультурної самоідентифікації: соціальна група, етнічна спільність тощо.

Мотиваційний рівень особливо важливий для розуміння функціонування мовної особистості в блогосфері; його можна вважати найбільш індивідуалізованим, оскільки мотивація відображає базові особистісні характеристики індивіда. Основними мотивами створення власного блогівого простору (англ. *blog space*) є, по-перше, бажання виразити свою позицію з тієї чи іншої проблеми; по-друге, відхід від мовних, соціальних, психологічних або інших бар'єрів в реальному спілкуванні (особливо на іноземній мові), а також від норм і правил, що супроводжують безпосереднє живе спілкування; по-третє, прагнення до експериментування зі своєю ідентичністю.

В цьому контексті варто зазначити, що на думку багатьох дослідників поширення блогінгу призводить до збільшення розриву між суб'єктом та його саморепрезентацією, семіотичним рівнем об'єктивації

образу Я, феномен негативної ідентичності. Так, М. С. Вокуєв вважає, що блог в цілому, можна розглядати як «альтернативний проект особистості користувача» [1, с. 9]. І хоч в блогах нерідко публікуються розповіді про особисте, це не тільки не виключає наявності удавання, омани, а й передбачає її, оскільки публічна маніфестація лише підкреслює ігровий характер таких текстів. Феномен негативної ідентичності, що виявляється у вигляді «тролінгу», на думку дослідника, також характеризує удавання в його соціокультурних і соціально-психологічних аспектах [1, с. 9].

Блогосфера не зводиться лише до території активної міжкультурної взаємодії, а являє собою також духовний вимір соціокультурного простору, в якому актуалізується система значень, що виражають усвідомлення спільності сьогодення і майбутнього і, відповідно, відбувається вироблення життєвої стратегії поведінки блогерів. Відмітимо також той факт, що багатьох дописувачів блогів приваблює сама можливість зробити свої думки і почуття публічним, загальним надбанням, оскільки вони з такою детальною описують події свого повсякденного життя, що, здається, сам опис відіграє для них більшу роль, ніж реальні події; для них блогосфера – це розширення реального світу, де власний блог є свідченням індивідуального буття. Адже мова – «дім буття» (нім. *Die Sprache ist das Haus vom Dasein*), але мова – це й «голос буття» (нім. *Stimme vom des Seins*), ... тому що «буття – це фон для зображення внутрішнього життя людини, ...» (нім. *Dasein ist der Hintergrund zum Bild des Innenlebens vom Menschen*) [13, с. 5].

Блогосфера не є гомогенним утворенням: це специфічний простір для спілкування, пронизаний або взаємним інтересом та емпатією, або відторгненням і антипатією. В ній завжди присутні моменти згущення і розсіювання значень і смислів, очевидності і неочевидності її існування, зовнішніх і внутрішніх її проявів. У моменти контакту значення, смисли та інші духовні творення приходять в зіткнення, блогери певним чином інтерпретують наміри, уявлення, очікування один одного. Цей процес здійснюється в особливому сегменті соціокультурного простору, під яким розуміється простір контакту, зіткнення взаємно спрямованих інтенцій блогерів. У цій зоні в результаті синергетичного ефекту народжуються нові смисли і значення, по-новому упорядковуються символи, цінності взаємодіючих індивідів. Виокремлення блогосфери як особливого сегмента духовного виміру соціокультурного простору стає можливим в результаті застосування синергетичного підходу, що дозволяє зафіксувати нелінійний характер мережевої взаємодії блогерів, спільна дія яких породжує нові смисли і значення, а також непередбачувані результати комунікації. Синергійність одержуваного результату внаслідок мережевої взаємодії зумовлена не просто фактом спільної дії блогерів (оскільки спільність сама по собі не гарантує нової якості, а може призвести до ізоляції, або навіть відторгнення), а особливої творчої енергії, виявленню креативно-евристичного потенціалу, завдяки якому генеруються нові блоги. Тому контактування людей різних національностей, а отже, представників різних культур, наповнює процес віртуальної блоггової взаємодії новими смислами і особливостями. Комунікативність подібної взаємодії виражається у виробленні соціокультурно прийнятної стилістики спілкування, освоєнні сучасних інформаційних

та технологічних особливостей організації спільної роботи, можливості виступити в якості посередника між представниками культур досліджуваних мов тощо.

Найвагоміша педагогічна цінність блогів полягає в соціальній взаємодії в процесі навчання і можливості конструювання знань студентами, коли інтеріоризація знань відбувається в соціальному процесі використання мови. На думку Р. Фердіга та К. Тремела, «... конструювання знань за своєю природою дискурсивне, засноване на відносинах і спілкуванні, тому в процесі отримання і трансформації знань, учні повинні мати реальні можливості для публікації своїх робіт» [8, с. 12].

Зазначимо, що С. Фідлер називає блог «мислячим розмовним інструментом для самонавчання» (англ. *reflective conversational tool for self-organized learning*) [9]. Дійсно, з одного боку, опубліковані блоги студентів – це можливість для викладача зробити висновки про те, як студенти трансформують і привласнюють смисли і стратегії, освоєні в рамках соціального досвіду [10], а для останніх – матеріал для подальшої рефлексії та аналізу, який дозволяє їм ще раз звернутися до своїх робіт, переосмислити їх, збагативши таким чином свій навчальний досвід [14]. Крім того, більшість блог-серверів побудовано на філософії «open source», що дозволяє виправляти помилки, додавати нові функціональні модулі, надає можливість включення в текст гіперпосилань на інші ресурси, допомагає усвідомлювати взаємозв'язки і контекст знань, їх конструювання та освоєння [8].

Згідно з дослідженням Т. О'Ши [16], блоги дозволяють учням використовувати різні способи особистісного та інтелектуального освоєння нових концептів в процесі візуалізації абстрактних ідей та інтерактивної взаємодії. Для студента блог стає свого роду персональною онлайн-трибуною, віртуальним простором для апробування нових понять, які при цьому не потрібно співвідносити з ієрархічно або тематично організованим дискусійним форумом [8]. На базі блогів відбувається персоналізація комунікаційних і інформаційних потоків, особистість, а не масова аудиторія висувається на перший план. У зв'язку з тим, що контентом блогів часто стають суб'єктивні коментарі та думки, ми можемо говорити про уособлення антропоцентризму в спілкуванні (і мовному навчанні) та персоналізовані завдання в оновленій формі нового формату веб-аудиторії.

Таким чином, в умовах інформаційного суспільства та інформатизації освіти, використання потенціалу блогосфери в мовній освіті – це відповідь на сучасні вимоги мовного навчання у вищій школі, оскільки комунікація сьогодні значною мірою інтегрована у Всесвітню мережу. Актуальним напрямком філософії освіти представляється подальша теоретико-методологічна розробка інструментів блогосфери та її основних властивостей для вдосконалення мовної підготовки студентів, що дозволить практично реалізувати можливості інтерактивного характеру блогосфери.

Список використаних джерел

1. Вокуєв Н. Е. Феноменология притворства в современной культуре: на материалах блогосферы: автореф. дис. ... культурологии: спец. 24.00.01 «Теория и история культуры» / Н. Е. Вокуєв. – Санкт-Петербург, 2013. – 28 с. // Vokuev N. E. Fenomenologija pritivorstva v sovremennoj kul'ture: na materialah blogosfery: avtoref. dis. ... kul'turologii: spec. 24.00.01 «Teorija i istorija kul'tury» / N. E. Vokuev. – Sankt-Peterburg, 2013. – 28 s.

2. Bartlett–Bragg A. Blogging to learn [Electronic resource] / A. Bartlett–Bragg // The Knowledge Tree. – 2003. – Vol.4. – P.1–12. – Access mode: http://www.csus.edu/indiv/s/stonerm/blogging_to_learn.pdf (viewed on August 19, 2015) – Title from the screen.

3. Benkler Y. The wealth of network / Y. Benkler // How Social Production. – 2006.

4. Blood R. Weblogs: A history and perspective [Electronic resource] / R. Blood // Rebecca's pocket. – 2000. – Vol.7. – №9. – P.2000. – Access mode: <http://www.rebeccablood.net> (viewed on June 22, 2015) – Title from the screen.

5. Boud D. Using journal writing to enhance reflective practice / D. Boud // New directions for adult and continuing education. – 2001. – Vol.2001. – №90. – P.9–18.

6. Brockbank A. Reflective learning in practice / A. Brockbank, I. McGill, N. Beech. – Gower Publishing, Ltd., 2002.

7. Ducate L. C., Lomicka L. L. Exploring the blogosphere: Use of web logs in the foreign language classroom / L. C. Ducate, L. L. Lomicka // Foreign language annals. – 2005. – Vol.38. – №3. – P.410–421.

8. Ferdig R. E., Trammell K. D. Content delivery in the «Blogosphere» / R. E. Ferdig, K. D. Trammell // THE Journal (Technological Horizons In Education). – 2004. – Vol.31. – №7. – P.12.

9. Fiedler S. Personal webpublishing as a reflective conversational tool for self-organized learning [Electronic resource] / S. Fiedler // BlogTalks. – 2003. – Vol.2. – P.190–216. – Access mode: <http://seblogging.cognitivearchitects.de/wp-content/uploads/2009/11/Fiedler-BlogTalk-2003.pdf> (viewed on August 19, 2015) – Title from the screen.

10. Gavelek J. R., Raphael T. E. Changing talk about text: New roles for teachers and students / J. R. Gavelek, T. E. Raphael // Language Arts. – 1996. – P.182–192.

11. Gill K. E. How can we measure the influence of the blogosphere [Electronic resource] / K. E. Gill // WWW 2004 Workshop on the Weblogging Ecosystem: Aggregation, Analysis and Dynamics. – 2004. – Access mode: <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.124.2509&rep=rep1&type=pdf> (viewed on August 19, 2015) – Title from the screen.

12. Guillaume M. L'empire des réseaux / M. Guillaume. – Descartes & Cie, 1999.

13. Heidegger M. Über den Humanismus / M. Heidegger. – Frankfurt a.M.: Klostermann, 1949. – S.5.

14. Krajcik J. S. A collaborative model for helping middle grade science teachers learn project-based instruction / J. S. Krajcik // The elementary school journal. – 1994. – P.483–497.

15. O'Reilly T. What is Web 2.0: Design patterns and business models for the next generation of software [Electronic resource] / T. O'Reilly // Communications & strategies. – 2007. – №1. – P.17. – Access mode: <http://www.oreilly.com/pub/a/web2/archive/what-is-web-20.html> (viewed on August 19, 2015) – Title from the screen.

16. O'Shea T. Birkbeck Web Forum on Learning and Teaching [Electronic resource] / T. O'Shea. – Access mode: www.bbkc.ac.uk/asd/view/view02.html (viewed on December 7, 2014) – Title from the screen.

17. Schmidt J. Blogging practices: An analytical framework / J. Schmidt // Journal of Computer-Mediated-Communication. – 2007. – Vol.12. – №4. – P.1409–1427.

Strashko I. V., Senior Lecturer, Chair of Romance and Germanic Philology, National Pedagogical Dragomanov University (Ukraine, Kyiv), iryana.strashko@gmail.com

Blogosphere as a new space of socio-cultural communication in the field of language education

The article presents the blogosphere as personal subjectivized virtual space, a manifestation of human being, which is a source of information, a means of expressing one's own opinion and a way of self-realization. The purpose of this paper is to detect the socio-cultural significance of blogosphere integration in the process of modern language education. The use of blogosphere potential in language education is an answer to the modern requirements for language learning, as now interpersonal communication is mainly integrated into the World Wide Web.

Keywords: *blogs, blogosphere, self-realization, self-representation, socio-cultural communication, social interaction, language education.*

Страшко И. В., старший преподаватель кафедры романо-германской филологии, Национальный педагогический университет им. М. П. Драгоманова (Украина, Киев), iryana.strashko@gmail.com

Блогосфера как новое пространство социокультурной коммуникации в сфере языкового образования

Рассматривается блогосфера как персональное субъективированное виртуальное пространство, проявление человеческого бытия, которое является источником информации, средством выражения собственного мнения и способом самореализации. Цель публикации – выявление социокультурной

значимости интегрирования блогосферы в процесс современного языкового образования. Использование потенциала блогосферы в языковом образовании – это ответ на современные требования языкового обучения, поскольку сегодняшнее межличностное общение в значительной степени интегрировано во Всемирную паутину.

Ключевые слова: *блог, блогосфера, самореализация, саморепрезентация, социокультурная коммуникация, социальное взаимодействие, языковое образование.*

* * *

УДК 37.111.11

Тарабасова Л. Г.,
доцент кафедры корекційної педагогіки,
Дніпропетровський обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти (Україна, Дніпропетровськ),
kaf-kor-ped@yandex.ua

СПЕЦИФІКА ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ДИТИНИ У СВІТОВІЙ ОСВІТНІЙ ПРАКТИЦІ

Наближенню вітчизняної педагогічної практики до європейських стандартів сприяє становлення і розвиток в Україні нової філософії освіти, суть якої полягає в утвердженні гуманістичної особистісно орієнтованої парадигми, погляду на дитинство як період найбільш сприятливий для розвитку особистості.

Модернізація української освіти підсилює значення альтернативних та інноваційних підходів, які можуть забезпечити цілісність процесів навчання, виховання і розвитку дітей та молоді, мають вагомий практичний результат, підтверджені часом. На основі філософсько-освітнього аналізу розкрито сутнісні характеристики життєдіяльності дитини в альтернативних освітніх системах Сходу і Заходу.

Ключові слова: *життєдіяльність, вальдорфська педагогіка, альтернативні, інноваційні системи.*

Як будь-який перехідний період, кінець ХХ – початок ХХІ століття характеризується суперечливими тенденціями, нестабільністю, змінами світоглядних позицій, переорієнтацією цінностей та пріоритетів. І це так чи інакше впливає на життя сучасної людини, безпосередньо стосується проблем освіти.

Сьогодні в освітній сфері на перший план виходять не просто відособлені філософські та педагогічні теорії, пов'язані лише концептуально, а й комплексні філософсько-освітні концепції, в переважній більшості випадків, замкнуті на конкретну педагогічну практику. Глобальна освітня тенденція ХХ століття, що переходить і в ХХІ століття, – це формування взаємозв'язку філософсько-освітньої методології, педагогічної теорії та освітньої практики в умовах практично необмеженого їх різноманіття.

Процес життєдіяльності дитини дошкільного віку у філософсько-освітньому контексті досліджено у працях: Л. С. Виготського, О. Л. Кононко, І. Д. Беха, Ж. Піаже, Р. Штейнера, М. Ібука, М. Хондзе, Т. Бьюзена, Дж. Дьюї та інших вітчизняних та зарубіжних вчених.

Мета дослідження: філософсько-освітній аналіз життєдіяльності дітей дошкільного віку в альтернативно-освітніх системах.

Аналізуючи основні методологічні засади вальдорфської педагогіки, слід зазначити, що вона спирається на цілісну систему розуміння природи людини, принципи людинознавства; в її основі лежить вчення про людину як носія тілесно-душевно-духовних сил, які у своїй єдності створюють умови для індивідуального розвитку та самореалізації.

Такий підхід у філософії визначається як антропологічний.